

Élettörténet

Magamról akarok beszélni, mert reménykedem benne, hogy egyszer végre valaki meglát bennem valami olyant, amit én képtelen vagyok észrevenni. Segítene-e rajtam, ha arcomba vágva szembesítene azzal, amit én nem látok? Képes lenne bárki megfejteni?

A mostani társadalom összesűrített, lénytelen egyenmozgásában bizonyosan állítom, hogy a sodrás részét képezem én is, de annak a fogalma nélkül, hogy egyébként merre haladunk. Húz a tömeg. Legegyszerűbb amögött elbújni. Hallva ezt a törj ki a mátrixból dolgot el-el kap a szégyen, hogy nem vagyok a különlegesség érzése után vágyakozó, befektető, kriptókereskedő, húsz éves milliomos, és hogy legbelül nem is vágyom rá. Szívesen haladok én a tömeggel, úgy kevésbé tűnök támadhatónak, de az ezzel járó szintelenség megrendít. Látszani akarok. Lássanak a valómban. De olyan nehéz elfogadni, ha hibázok, hogy feláldozom a fényemet, hogy inkább ne kelljen azért felelősséget vállaljak, ami az én döntésem alapján alapul.

Vágyom viszont. Vágyom a nem vágyott folyamatok eredményére, a világ elismerésére, az árral szemben való úszásra, az önkívületi, megkérdőjelezhetetlen magabiztosságra, hitre, kudarckezelésre. Vágyom a javamra fordítani mindent, ami szembejön velem. Megragadni a lehetőségeket, hogy fejlesszem magam a pszichológiában, az írásban, a mozgásban, a szociális kapcsolatokban. Eközben az igazság az, hogy a szembejövő lehetőségek olyan gyakran úsznak el mellettem, mint amilyen gyakran erőm sincs vágyani rájuk vagy utánuk kapni. Annyira sok van már belőlük, hogy lehetetlenség őket kapaszkodónak használni. Így inkább testesülnek meg kudarcként és tűnik úgy, hogy a potenciálok korlátok. A primitív kőkorszaki agyunk nem erre a világra lett teremtve. Képtelen ennyi túlcordult inger felvenni és kezelni. Túlélésre lett programozva, bogyógyűjtésre, problémamegoldásra. Nem szociális szorongásra. Csupán ez a generáció kiteszi az eddigi megfelelési kényszerek felét. Valóban velünk lenne tehát baj, nem a világgal? Az elfuserált, ránk tukmált politikai kérdésekkel, titkokkal, hamis ítéletekkel? Összeszűkült választási lehetőségek, kitárult ajtók a tudáshoz. Szabadságkorlát és könnyű információszerzés. Ezeken alapulok én is. Ezek is ellentétek, s az intervallumán kell megtalálni az egyensúlyt. Irigy vagyok és dühös, hogy egyeseknek milyen egyszerűen és könnyen megy azt a látszatot kelteni, hogy mindent a kezükben, az irányításuk alatt tartanak. Éppen ez a célunk mindönknek talán, megtalálni az értékeink közötti ellentétek egyensúlyát, s azt kordában tartani.

Hadd kezdjek mindent a közepétől, 14 éves koromtól. Onnan számolom a mostani énem fele vezető út kezdetét, s egyébként az azt megelőző időszakra nem is igazán emlékszek már. Védekező mechanizmus. Elég igazságtalannak érzem, hogy az akkori énem helyett beszéljek s nyilatkozzak szituációkról, mert mindannak mi akkor és ott fontos volt, érzelmi töltetei voltak, melyeket már csupán torzult emlékezetem által tudok színekkel felruházni. Így nem valós. Így, ugyan elsőkézből, mégis objektív mesélést vagyok képes csak nyújtani, akkori magammal karöltve, nagyvonalakban.

Mi más lett volna életem mozgatórugója, mint a kapcsolataim, a szociális közegbe integrált helyem? Itt, gimnáziumban realizáltam, hogy nem konstans valóság az, amit én eddig tapasztaltam a színvonalas erdélyi faluban. Szilárd lenne a megismerés, miszerint a kapcsolatok csakúgy vannak, fenntartás nélkül, vagy csak csalóka naivitás töltötte ki csupaszív lényemet? Konfliktuskerülő és humort priorizáló vonásaim már akkor erős utat törtek maguknak, s ezáltal könnyen gyűlt körém hozzám hasonló énképű ember, bár ezt akkor nem voltam hajlandó látni. Egyszerűnek mutattam magam, olyannak, akivel lehet kapcsolódni, s a jókedvet senki nem veti meg, még ha az álcaként is mímel. Ennek is köszönhetően sodort távol a régi barátaimtól, s a szüleimtől az élet, s a kitűzött céljaim, mint valamirevaló tanulmányok, kilátástalanságomban depresszió képében lihegtek a nyakamban. Úgy döntöttem, körülöttem újrendeződni nem fog semmi, s meghalni vágnyi tovább nem akarok, hát váltok én. Szembenéztem a konfliktussal, mely annyi gyötört könnyet okozott fél éven keresztül. Az egóm, s kitartásom túl tömény volt ahhoz, hogy iskolát váltsak, váltottam bentlakást és visszakapaszkodva az otthonhoz, a kisiskoláskori barátnőmmel, B.-vel költöztem össze. B., annak ellenére, hogy nem egyszer okozott baráti csalódást, végtelen biztonságot s nyugalmat nyújtott a komfortos, ismerős mivoltából fakadóan, s így képes voltam felzárkózni a viszonylag még mindig új társaságban. Hízunk is pár kilót a boldogságtól, ami éppen a Covid-19 megjelenéséig tartott, mely után egy masszív szeparáció következett attól is, akit szerettem és attól is, akit ez alatt szerettem meg, minden kínomból fakadóan.

Új fejezetet nyitva, mostani lényem második és legmeghatározóbb pontja, hogy szerelmes lettem. A Covid alatt. Elszigetelve. Valószínűleg a gondolatába lettem szerelmes N.-nek, de ezt már a mostani pszichológiát tanuló, mindent elemző Freud-fan énem analízálása alapján vagyok kapható kijelenteni, s különösen hajlok afelé, hogy legyen igazam, így hát, torzítom a kis 15 éves énem. Ezenfelül, N. osztálytársam volt, s én neki csupán plátói árnyéka.

A szerelem lefolyásáról nem érzem érdemesnek beszélnem, pontosan annyira meghurcol, s meggyötör, mint ahogy azt a költők a legszebben s legpocsékabban elregélik.

Mégis a világ csodáját nyújtja, még viszonzatlanul is. Soha olyan önazonosnak nem éreztem magam, mint akkor, mikor Őt szerettem, s ugyancsak a mostani énemmel költöm hozzá azt, hogy ez nem N. érdeme volt, hanem az én legtisztábban, legőszintébben megélt szeretetemnek. Ezt így szemlélve, megért minden kint, mert már fátyol nem fedi azt, mikre vagyok képes akkor, ha megengedem magamnak, hogy kibontakozzon a belénk kódolt emberi ösztön. Az, amely sarkall a megfelelő fajfenntartásra, s ezzel kiteljesít, nem, mint individuális lényt, hanem mint kollektív tudatot, s evolúciót. S azt hiszem itt körvonalazódhat a vaknak is, hogy a sérülés, amit okozott, elrontotta bennem az érzelmek megélését, s így kénytelen vagyok minden emóciót górcső alá venni, mert már nem akarom úgy érezni, hogy ezt még egyszer megteheti velem bárki.

Hosszasan rágva a szám szélét, arra jutottam, hogy a nagy l'amour lecsengésének fontos, s fondorlatos mozzanatát, a bizonyos szilveszteri csókot követő eseményeket szintén érdemesnek tartom pár sorra. A csók nem érzelmeken alapult, csupán önzőségen, s kihasználáson. Igazán könnybe illő momentum volt, s igazán könnybe fulladt szenvedés az azt követő pár hónap, mely alatt nem is beszélünk N.-nel, annak ellenére, hogy a megbocsátásom egyértelmű s sorsszerű volt. Mivel mély benyomása nem hagyott nyugodni, nem voltam képes eltaszítani a körzetemből, egész odáig míg ki nem derült, hogy a legkönnyebben szerethető, közeli barátnőm is, Í., gyengéd érzelmeket táplál iránta. Azt hiszem itt behozhatom a hitemet is, mert ekkor biztosan elvesztettem. Azt éreztem, egy világ omlott össze bennem. Végre N. után újra közel engedtem magamhoz valakit és természetesen, balul sült el. Í. a legcsodásabb lélek volt számomra, s akkor, mint valami angyalt, bálványoztam. Különként emelte le a vállamról az önsanyargatás súlyát, meghallgatta a legkeserűbb monológjaimat, s habár előre nem lökött, mert valószínűleg képtelen lettem volna lépni, a hátát tartotta, amiben csak tudta. Rengetegszer közös terhet cipeltünk s emiatt tökéletesen megértettük egymást, de arra nem számítottam, hogy ennyire. Úgy hegyezte a fülét az én szenvedéstörténetemre, hogy elejétől fogva ő is hasonlóan érzett. A kettősség telepedett rám, s minden pillanatban szédített az önzőség, s mellbe vágott a magam elhanyagolása. Már képtelen voltam hinni, hogy valakit tud anélkül az utamba sodorni a sors, hogy ne ártana nekem, vagy akár én neki. Komikus szituáció, benne lenni annál inkább az volt. Kisülést eredményezett éppen érettségi előtt.

Kétségbeesetten, már-már eszeveszetten löktem el mindenkit magam körül. De Í. maradt. És az emberek maradtak. És nem gyűlöltek. Nem voltam vicces, nem voltam kedves, jófej, pozitív. Sőt, tehernek éreztem magam, s csak menteni próbáltam az irhám, s az ők jóllétét. Elzárkóztam. De megszerettek, s nem engedtek elmerülni. De hát ostoroztam magam amiatt is,

hogy én ezt miért nem vagyok képes megbecsülni, s miért érzem magam sértve, s kifejezetten koloncnak az élet nyakán? Nahát, micsoda belső kontrollhely!

Aztán a szükség úgy követelte, hogy haladni kell bármi is történik, de tiszta még az sem volt, hogy hová. Hová haladjon az élet, hogy eredményesnek tituláljam? Hajszálvékony madzagot kötöttem újra a hitemhez, s hagytam, hogy sodorjon a megézés, s a kitartás. Nagy fába nem voltam képes vágni a fejszém, ha valamit ebben az állapotban megbírok, megbírom azt máskor is.

Így üztem ki az orvosi egyetem gondolatát a fejemből, s tértem vissza régen dédelgetett szakmám kebelére, a pszichológiára. A kapcsolataimon való rágódások foglalták el a becses elmém 70 százalékát egész életem során. Mi másért menne bárki pszichológiára, mint hogy magát fejtegesse, diagnosztizálja?

Ezen sanyargató ősz alkalmával, párhuzamosan, elkezdődött egy mesebeli kapcsolatom a máig legvarázslatosabb fiúbarátommal, K.-val. A szenvedés összehozza, s szétválasztja az embereket. Nekünk az előbbi dominált. Tökéletesen bele tudtunk süppedni az egyedüllét mocsarába, a gondolatba, hogy miért nem vagyunk elegek senkinek, s hogy a romantikus kapcsolataink éppen annyira silányak, mint az önbecsülésünk.

A közös megmérettetések tehát úgy hozták, hogy mi, négyen, K., Í., N. és én, akiknek végül is indokuk lett volna utálniuk egymást, elég jóba lettek ahhoz, hogy közös Instagramm csoportjuk is legyen, aztán ezt a szintet nem sokkal meghaladva, sikeres érettségik és felvételik után, közös nyaralást szervezzenek, nem túl tudatosan, egy-két másik országba. Valamiért végtelenül szerettük egymást, legalábbis, engem mindenkihez fűzött valami közös, vagy épp ellentétes hév, így az agóniában lassan, s lehet, hogy elborzasztóan megtaláltam a romantikát, s hajlandó voltam a szenvedést afféleképp szemlélni, mint az élet velejáró, kötelező szépséghibája, ami valljuk be, jócskán akad mindenkiben és mindenben, pontosan, ahogy ebben a kusza, szerelmi-baráti sokszögben is. S annak köszönhetően, hogy sosem vettem meg senkit a külsője miatt, mert a részletekben mindig lehet szépséget találni, hajlandó voltam lenyelni ezt az „aprócska” csúfságot a komponensek gyönyörűségében elmélyülő fürdőzés miatt.

Talán, ez az egész tortúra egy egészséges magatartást eredményezett a mindennapi gyötrődésekkel szemben, még akkor is, ha ez nem feltétlenül mondható mindennapinak. A történések mind kontextusban értelmezendők, s hiába ecsetelem ezen pár év részleteit, magam általuk úgysem leszek képes átadni, legfeljebb azt, amit tanulni tudtam és amire még most sem vagyok elég rátermett, hogy eszembe véssem. Mentségemre szóljon, valójában sokszor azt sem

tudom, mi az, amit végre be kéne magolnom, hogy többé ne térjen vissza, ebben a betegül elromantizált szenvedési formában, de az is lehet, hogy ez csupán a sors fintora, s megint túlanalizálok valamit, amit csak éreznem kéne. Ördögi körforgásban lehet csak létezni, pedig nincs két olyan nap, mikor teljesen ugyanúgy érezném magam. Csak tippre skatulyázom az érzéseim kategóriákba.

Rengeteg, más baráti és társasági húzása volt a gimis éveknek, de valamiért úgy érzem, e köré települt le a mostani személyiségem nagyrésze. B., mint kisiskolás barátom, végigkísért ezen az utamon, még akkor is, ha már nem jártunk egy suliba és nem volt része akkor még hasonlóban. Őt is, mint magam egyik alkotóelemét viszem végig, úgy hiszem, ha a tudatom el nem vesztetem, a sírig.

Azáltal, hogy utunk szerteágazott, mindenkinek volt ideje rágódni a fontossági sorrenden, s tán mindenki rájött, hogy saját maga élete főhőse, s hiába kertel másnak, ha az nem az ő érdekeinek számottevő részét képezi. Így körvonalazódott egyesekben az elengedés alattomos árnyéka, másokban a ragaszkodás elvhű melege. S nyilván az sem volt közös nevezőn négyünk között.

K.-val közös városban tanultunk tovább, és összeköltözésünk árán nem gyengült közeli barátságunk ereje, s ez a megerősödés segített bennem, egy egészséges elengedést. Valójában minden felé. Időközben beékelődtünk mi is nagyobb társaságba, közös új barátokkal, csodálatos emberekkel körülvéve magunkat és a szítálás ellenére sem sodródtunk annyira messze egymástól, hogy ne hivatkozhatnánk magunkra úgy, mint a másik ember életének fontos szereplője. Az egyetem egy igazán más nézőpontot nyújtott mindnyájunk számára. Más-más érdeklődési körök, új barátok, s szembeötlő új szerelmi kapcsolatok, amiknek köszönhetően, már nem tudunk közösen siránkozni bizonytalan mivoltunkon. És mégis vagyunk. Nem egymásért, de egymásnak, vagyunk.

Minden bizonnyal most van az írás és jómagam metszéspontja. Talán ebben a sorban értem el legközelebb a gépelőhöz. Most mesélhetek leginkább énhűen magamról, mert amit most érzek, az áll pillanatnyilag a legközelebb hozzám. Minden én vagyok, ami eddig történt velem, de a pillanatok rebbenésével én is más leszek.

Túlcsépelet tény, hogy az egyetemisták szűkölködnek, de pontosan annyira is igaz, amennyire hajtogatják. Ebben a hitemben azért vettem meg lábam rendíthetetlenül, mert hatalmas, fiatalfelnőtti étvágyunk mindent felemészt. Végtelen lehetőség, végtelen akarat, potenciál. Mindenből van egy kicsi, de koránt sem elég meghódítani a világot. Annyira

koncentrálunk valahol megtalálni az egyensúlyt, priorizálni a teendőink, vágyaink, esélyeink között, hogy elveszünk a saját jelenünk s jövőképünk között. Közhely, de igaz, hogy vagy egyetlen pillanatig sem vagyunk jelen, vagy túlságosan jelen vagyunk. Yolo!-ra, vagy Carpe diem!-re hivatkozva megyünk bulizni, vagy inni, esetleg elektromos rollerezni részegen, s ennek alapjául csókolunk meg valakit, aki jobb esetben nem is tetszik. Aztán néha éppen ezekről mondunk le, letudva azzal, hogy holnapután vizsga van és tanulni kell. Néha eszünkbe jutnak a szüleink is, akik biztosan büszkék lesznek, hogy most otthon maradtam tanulni. De néha csak létezőnk. Tengünk csupán a saját valónkba, s a jelent elhagyva vágyódunk el, a már tökéletesre fejlesztett jövőképünkbe, mit sem sejtve arról, hogy olyan, hogy tökéletes, ebben a világban nem létezik. (Csak a sajátunkban, ha elfogadjuk a hiányokban tátongó feketeségeket is.)

Szűkölködünk tehát tudásban, pénzben, bátorságban, önbizalomban, időben, kitartásban, és én, kifejezetten szűkölködöm a romantikus kapcsolatok terén. Milyen kétségbeejtő kis semmiség, szinte nevetséges. Bőven van a fejemben káosz minden területen, mégis valahogy mindig visszakanyarodok ide, a biztonság, gyengédség vágyába. Hogy egyszer jön valaki méltó, s nekem így, régimódi, konzervatív valómban tényleg megérte húsz évig tartogatnom magam a számára. Képtelen vagyok engedni a hiányosságnak, s ami nem tökéletes, vagy ahhoz közeli, az már inadekvát, s nem érinti meg a Lelkemet, holott az tudható be egész lényem fogaskerekének. Nélküle se test, se gondolat nem személyesíthető meg, s csak levegőben csüngő ökörnyal, élettelen halmaz mindkettő, melyek vonatkoztatás nélkül lebeghetnek az üres semmiségben, ha nincs kihez tartozniuk. Így hát, ha valakiben nem érzem a lelket, nem érzem magaménak sem. Nem tudok meggondolatlan légyottokba gabalyodni, s nem akarok eredménytelenül kompromitáló eszmecsere-t folytatni, magyarázkodni. Nem hagyok semmit kielégítetlenül.

Aztán a szülők karjai véges ideig képesek a víz tetején tartani, s egyedül meg olyan kietlen, kopár a lét, szinte elképzelhetetlen. Ezért vettem körbe magam mindig barátokkal. Ha már mindent nem markolhatok fel, ami kicsit is függ tőlem, azt kimerítem teljesen. Hogy mikor jön a megfelelő, arra én befolyást nem gyakorolhatok, de pontosan emiatt, aki van, s valós, azt szeretni lehet. Amíg én szeretni bírok, másként nem teszek, s ha nem szeretek, a gyűlölet távolról megkerül. Akiben egy kanálnyi jó van, abban azt kell becsülni. Elegen szemlélik a csonkaságokat. Amilyen elfogadónak tartom magam barátok terén, épp olyan válogatós vagyok a szerelmemmel.

Ennek ellenére én sem tudom, hogy kell jól ember lenni, mert én mindent magamból kifelé látok, s csak sejteni tudom, hogy emberként vagyok programozva, mert olyanformában születtem meg, ugyancsak egy emberből. Vagyis nőből. Egy testből, mint az enyém. Egy anyából, mint amilyen majd én is lehetek. A szülőkből, akik nem rontottak el. Ó, nem, a szülők nem rontanak el, ha magukhoz képest a legtöbbet hozzák! Az már, ami hiba, csak a rokkant világ tükörfénye az arcukon, kezükön, szívükön. A mi dolgunk a részesedésből a legtöbbet kihozni. Valakivel összegyúrni, aztán átengedni a lelket melyet kaptál, a te majdani gyerekednek. Én hálás vagyok. Ha egy pillanatra is gyűlölöm magam, eszembe jut, hogyan tömörített, alakított két ilyen csodás emberi lelket belém is a sors, s a szüleimet sosem bírnám utálni, ilyesképpen pedig én is kicsit ők vagyok. Miért akarnék ennél kevesebbet az enyéimnek? Szükségszerű tehát a várakozás a „tökéletes” férfira, hogy majd egyszer ők is hálásak legyenek, az én választásomért.

Pontosan úgy beszélek a jövőbeli családalapításról, mintha a nyakamba lihegne. Mintha nem tudnám magamról, hogy maximalista vagyok, s addig úgysem vállalok semmit, míg az nem teljes, s a munka, a környezet, a férj nem ideális. Míg az egyetemnek nem lesz vége, s amíg pár barátnőm férjhez nem megy.

Végülis az elveim, amik szerint élek, összesűrűsödtek ebbe a pár sorba. Távol áll a tükörképem még, de a szemem színe éppen képes visszaverődni a bekezdésekről. A K., Í., N., és az én barátságom rangosan vezet végig minden gondolatomon, s csak azért voltam bátor ezt megosztani, mert ez akkor és most is én vagyok. Vezet az életemen át, mert közeli kapcsolatba hozott azzal is, akivel nem akartam, a szenvedéssel. Valahol ezt az elvet cipelem bőszerűen magammal, hogy én lehetek maximálisan tökéletes, de az életem nem. Lyukacsos lesz, hibás, csonka, s tele hányattatással, s úgy is akarom, hogy ez így maradjon, mert csak így lehetek én benne teljes, tökéletes. Semmit nem tanultam, ami kézzel fogható, de változtam folyamatosan. KÍNok közt. S őket mind szerettem. Van, akit közülük messzebbre engedtem (bár már pofátlanul ideje volt), s van, akit magamhoz közelebb tartok azóta. Már látom a kontrasztot az emberek között. Az ők darabjaik és okozott sebeik által érzékel az elmém azt, amit, s az ők fejezetüket lezárva, az egyetemi, új barátaimnak köszönhetően színezhetem ezeket az érzeteket akaratom szerint, más színűre.

Senki nem képes elvenni belőlem. Mint egy pióca, úgy szívok el mindenkiből valamit, ha jó, ha rossz, de eléggé hajlamos vagyok az emberekben a jót látni. Vajon hol kezdődök csak és kizárólag én? Vajon képes lenne valaki, valaha megfejteni?